

SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 12.

Redaktör och utgivare:
FRANS J. HUSS.
Telefon: Brunkenberg 14 97.

NORDISKT MUSIKBLAD.

Stockholm den 3 September 1904.

Expedition: Vallingatan 11.

Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre.
Annonsspris 20 öre pr petrad.

24:e Årg.

Mikael Bratbost.

Efter endast några dagars sjukdom afled här d. 1 augusti operasångaren Mikael Bratbost, väl bekant från sin mångåriga anställning vid

Stockholms-operan, der han jämte hr Ödman hade att uppbära de förnämsta tenorpartierna och genom sin höga, starka stämma och dramatiska talang blef en förmåga som togs mycket i anspråk. Såsom ett bevis på hr Bratbosts framstående konstnärlighet må blott nämnas hans förtjenstfulla utförande af så fordrande partier som Radames, Florestan, Tannhäuser och Siegmund. Då Sv. M. T. för åtta år sedan meddelade en biografisk uppsats om konstnären, som då kunde fira sitt tioårs-jubileum vid kgl. operan, yttrade vi att om hr Bratbost icke är i besittning af samma klangfulla och sympatiska stämma som hr Ödman, den eger snarare en viss skärpa, så utmärkes den dock af ren intonation, säkerhet och uthållighet äfven i det högsta tonläget. En fördelaktig figur och apparition, ledighet och liflighet kom den dramatiska framställningen till godo. Konstnärens anställning vid kgl. teatern upphörde med vårterminen 1902, då hans kontrakt ej blef förnyadt. Ur den ofvannämnda biografiska

uppsatsen må en del i denna nekrolog anföras.

Karl Mikael Bratbost föddes den 3 mars 1862 å norska gården Bratbost i Kvikne i (Österdalen), efter hvilken gård hans familjenamn är taget. Han egnade sig först åt militär-tjänst i Trondhjem men tog efter någon tid transport till Kristiania för att der taga examen till underofficers-

grad. Då den norska skarpskyttekontingenten 1882 ombyttes i Stockholm, kommenderades han till den svenska hufvudstaden. Vid en af de brukliga uppvisningarna i gymnastik och exercis inför konung Oscar i norska gardets kasern om våren 1883 utfördes äfven sångnummer af en bland manskapet bildad kvartett, då Bratbost gjorde sig bemärkt genom sin höga tenorröst. Följden här af blef att han på hösten 1883 med understöd af konungen fick taga lektioner i sång för professor Ivar Hallström och operasångaren Arvid Odman samt i svenska språket af fru Bertha Tammelin, under det han emellertid fortfarande skötte sina militära åligganden. Sedermera egnade han sig uteslutande åt musiken och gjorde sin första debut å k. operan den 21 maj 1886, då han i »Wilhelm Tell» utförde fiskargossen *Ruodis* lilla parti. Engagement vid operan följde strax derpå. Samma år uppträdde hr Bratbost som *Tuve* i »Den bergtagna» och *Tonio* i »Regementets dotter», hvori han med sina höjtoner och sin dramatiska framställning gjorde sig fördelaktigt bemärkt. Följande året sjöng han titelrolen uti Webers *Oberon* och *David* i »Mästersångarna i Nürnberg.» Sista rollen han utförde detta spelår var *Sylvain* i »Villars dragoner», då han spelade mot sin landsmaninna Dagmar Bosse, (nu fru Möller) hvilken då gjorde sin första scen-

Mikael Bratbost.

debut som Rose Friquet. På hösten 1887 begaf sig hr Bratbost på studieresa till utlandet och uppsökte i Paris den bekante sångmästaren professor Delle Sedie, hvars elev han sedan var i två år till jultiden 1889. Sångaren reste nu efter afslutade sångstudier i Paris till Milano och utbildade sig der under ledning af professor Maretta, fortfarande åtnjutande understöd af konungen. I Milano fick hr Bratbost tillfälle att låta höra sig på enskilda soarées hos flere enskilda personer. Mot slutet af året begaf sig hr Bratbost på hemvägen och stannade en tid i Köpenhamn, der han uppträdde på k. teatern och särskildt som *Alfred* i "Den vilseförda" vann mycket bifall i början af 1890. Följande år finna vi hr Bratbost i Göteborg, der han som medlem af Aug. Lindbergs operasällskap jemte hr och fru Linden och hr C. A. Söderman m. fl. var anställd till slutet af vårterminen 1893. Under denna tid sjöng han der *Fernando* i "Leonor", *José* i "Carmen", titelrollerna i *Fra Diavolo* och *Faust*, *Tonio* i "Regementets dotter", *Manrico* i "Trubaduren", *Torridio* i "Cavalleria rusticana" och möjligen några andra partier, som vi ej kunnat anteckna.

Efter fem års frånvaro från Stockholms operascen gjorde hr Bratbost sitt återinträde å densamma i mars 1892 som don *José*, då uppträdande der som gäst tillsammans med fröken Lindegrén, hvilken den tiden äfven tillhörde Göteborgs-operan. Mot slutet af maj året derpå gästade hr Bratbost åter på den kungliga scenen som *Torridio* och har vid denna sedan varit anställd från början af höstterminen 1893. Vår opera egde då jemte hr Ödmann äfven hr Lemon som premiärentor sedan ett år tillbaka, hvarför hr Bratbosts verksamhet till en början ej togs så mycket i anspråk. Sedan hr Lemon lemnade operan för att göra sångstudier i Paris fick hr Bratbost trägnare tjänstgöring. Hr Bratbosts fack var egentligen hjeltetenorens och den tragiske, högdramatiska sångarens, såsom han visat i Wagners operor m. fl.

Efter sitt reengagement vid kgl. operan utförde hr Bratbost samma år *Radames* i "Aida" och *grefve Vaudemont* i "Jolantha". Året 1894 kreerade han här *Xaver* i Ennas "Hexan", *Eddin* i Hummels "Mara" och *Hans* i "Brudköpet" af Smetana och sjöng dessutom *Tonio*, *Torridio*, *Tannhäuser*, *Canio* och *Ernani*. År 1895 kreerade hr Bratbost *Siegfried* i "Valkyrian", som då uppfördes här första gången den 7 november och sjöng derförut *Pollion* i "Norma", don *José* och *Araquil* i "Navarresiskan", samt *Gontran de l'Ancre* i "Guldkorset" af Brüll. Följande år utförde Bratbost *Achilles* i Glucks "Iphigenia i Aulis" hvilken opera då återupptogs, och kreerade

Cajus i Verdis "Falstaff". Året derpå sjöng han *Arnold* i "Wilhelm Tell". År 1898 uppträdde han som *Florestan* i "Fidelio" och kreerade *Gjestur* i Stenhammars "Tirfing", båda dessa roller på den nya operascenen, som invigdes i september nämnda år. Då Halléns "Valdemarsskatten" uppfördes, 1899, utförde han i denna opera *Ebbe Strangesens* parti och sjöng samma år *Erik* i "Den flygande Holländaren". År 1900, då ingen nyhet gick öfver operascenen, ha vi ej funnit hr Bratbost i något nytt parti. Samma år erhöi också operan ett par nya framstående tenorer i hrr Malm och Nyblom, hvilken senare i synnerhet fick på sin lott att utföra flere af hr Bratbosts partier. Följande året fick han som *Tybalt* i "Romeo och Julia" en mindre rol och en dylik såsom *Naph-tali* i "Josef" 1902, då vid vårterminens slut hans verksamhet vid vår kgl. operascen slutade. Jemte dessa roller under de sista åren uppträdde hon dock i andra, som hörde till hans repertoar. Från september 1901 hade operan fått ännu en ny tenor i hr Briesemeister, som utförde flere af de partier hr Bratbost innehafte. Om än man under de sista åren af hr Bratbosts anställning vid Stockholms-operan kunde märka att rösten något förlorat i friskhet och säkerhet, var han dock ännu en för k. teatern användbar förmåga, då han lemnade dess scen. Året efteråt hade herr Bratbost anställning vid Lombergseka operan, då vi erinra oss att han våren 1903 uppträdde på Göteborgs Stora teater såsom *Alfred* i "Den vilseförda" och *Manrico* i "Trubaduren". På sista tiden synes hr Bratbost ha öfvergifvet konstnärssbanan och egnat sig åt det merkantila såsom innehafvare af en tobakshandel. Herr Bratbost efterlemnade maka och tre barn vid sitt så oväntadt inträffade frånfälle.

Giacomo Meyerbeer.

Vid firandet af hans 100-åriga födelsedag
af
Eduard Hanslick.*

Om Meyerbeer i dag från någon ut-siktspunkt i en annan värld kunde blicka ned på jorden — ungefär såsom en skådespelare på sin benefice-afton genom titthålet på ridån —, så är

*) Med anledning af Edu. Hanslicks frånfälle denna sommar taga vi oss friheten att såsom prof på den berömda Wienerkritikerns stil och åsikter meddela nedanstående uppsats (Ur »En musikers dagbok», öfvers. af Fr. Cronhamn Sthlm Samson & Wallin 1892). Den bär rubrik af »hundraårsminne.» Meyerbeer var född 1791. Den 2 maj detta år har jemt 40 år förflutit sedan hans död. Med hans opera »Profeten» har k. teatern inledt detta spelår.
Red.

jag säker på att ett leende af tillfredsställelse skulle upplysa hans allvarliga, sjäfulla ansikte. I Europas samtliga hufvudstäder och rundt omkring i provinserna skulle han varseblifva festföreställningar, där hans operor gifvas inför fulla hus och under stormande bifall. Vänder jubilaren därpå sin blick till den andra hemisfären, så möter han samma skådespel, ty musikvännerna i Newyork och Mexiko, i Rio de Janeiro och San Francisco kunna aldrig höra sig mätta på melodierna ur "Robert" och "Hugenotterna", hvilka de redan länge kunnat utantill. Teaterdirektörerna äro nu icke i samma förlägenhet såsom då det gälde att fira Spontinis, Cherubinis, Méhuls, Spohrs och Hérolds jubiler, ty deras operor måste först i största hast framletas ur gömmorna och på nytt sättas i scen, om icke mästarne jubileum skulle totalt ignoreras, hvilket ändå ofta nog blef fallet. Meyerbeers operor behöfva ingen dylik pånyttfödelse, de stå alltjämt upptagna på alla operarepertoarer och hälsas öfverallt med oförminskadt bifall. "Robert", "Hugenotterna" och "Profeten" ha uppförts ett långt större antal gånger och vunnit insteg på ett långt större antal scener än de flesta andra operor. För att bara tala om Wien, så har "Hugenotterna" (som gafs första gången den 19 December 1839 på Kärntnertheatern) under loppet af 50 år (1889) uppförts omkring 500 gånger, en siffra som i Wien uppnåits endast af "Don Juan". I Paris ha "Robert" och "Hugenotterna" redan gifvits öfver 1,000 gånger. En sådan popularitet är exemplös. "Robert" har nu i 60 år, "Hugenotterna" i 55 år med nästan oförminskad kraft behärskat alla operascener. Och om den snart sagdt oerhörda bifallsstorm, som de i början uppväckte, sedermera något mattats, så har detta berott just på dessa talrika repriser. Under detta långa tidsförlopp började man nästan öfverallt något vårdslösa och försumma själfva utförandet, och dessutom uppbyros hufvudpartierna ingentades mera af så stora sängkonstnärer som förut. Men trots detta utöfva Meyerbeers operor ännu alltjämt sin gamla dragningskraft, först och främst "Robert" och "Hugenotterna", därefter "Profeten" och "Afrikanskan". Till och med "Nordens stjärna" och "Dinorah" — ett par af Meyerbeers svagare produkter på det för honom mera främmande området opera comique — fattas knappast på någon operascen, som ännu har den sällsynta förmånen att äga en glänsande, ungdomlig koloratursångerska.

Salunda skulle Meyerbeer från sin himmelska utkik kunna finna, att hans verk ännu äro fullt lifskraftiga och fortfarande omfattade med kärlek af ett publikum, som med sällsynt trofasthet förblifvit honom tillgifvet.

Meyerbeer var lycklig nog att rodan under sin lifstid se sig belönad genom de mest lysande framgångar. Men oblandad var denna glädje ingalunda. Man har efter bästa förmåga sökt förbittra lifvet för denne man, som själf var så fri från afundsjuka och dessutom så blygsam och så gränslöst välgörande. Börnes påstående, att otacksamhet emot egna landsmän utgör ett karaktärsdrag hos tyska nationen, besannas verkligen i fråga om Meyerbeer. Ju varmare frausmännen mottogo och firade honom, främlingen, desto djupare ansåg sig den tyska kritiken böra nedsätta honom. Man afundades honom särskildt två saker: hans välstånd och hans framgångar. Och hvad allt har man icke pådiktat honom! Förtryckta anekdoter, såsom bland annat att Meyerbeer köpt upp alla orglar, som funnos i Paris, på det ingen medtäflare skulle kunna efterapa orgeleffekten i "Robert", troddes blindt och utspriddes öfverallt. Men löjligast är det bekanta älsklingspåståendet, att Meyerbeer skulle vunnit sina framgångar på reklamens och bestickningens smygvägar. Den som håller något dylikt för möjligt, den gör det europeiska publikum och sitt eget förstånd en dålig komplimang. Reklam och bestickning kunna möjligen åstadkomma en yttre framgång under ett par teateraftnar och i ett par städer, men aldrig för någon längre tid eller i någon större utsträckning. Om man nu för tiden gifve en kompositör millioner till bestickningsändamål, så skulle i alla fall hans opera, såvida den icke behagade och därtill icke mycket behagade publiken, inom kort tid vara död. Det är nu tional år sedan Meyerbeer dog, men hans operor verka i dag på samma sätt som under hans lifstid, det bästa beviset på att man icke bestuckits af honom själf, utan af hans melodier. Meyerbeer var visserligen ett ängsligt geni, städse tviflande om och orolig för sina barns öde; men detta hindrar icke, att dessa verk segrat genom sitt eget värde och under ett halft århundrade hållit sig uppe på programmet. Den tyska kritikern har oafbrutet förföljt Meyerbeer med hatfull ifver, men publiken har förblifvit honom trogen, öfverallt och i alla länder. Man behöfde icke stifta några Meyerbeerföreningar, icke bygga någon särskild Meyerbeer-teater; hela publiken var hans förening, hela Europa hans Bayreuth.

Blygsamma, nervösa naturer sådana som Meyerbeer äro i regeln mycket känsliga. "Hugenotternas" skapare kände sig smärtsamt berörd af hvarje kritikens nålstyn. Allra djupast kände han sig dock särad af den föraktfulla, öfvermodiga kritik, som kom från Richard Wagner, hvilken han dock under dennes svåraste dagar på allt sätt gynnat och understött. Jag vill här ingalunda framkasta frågan

om den personliga tacksamheten, utan snarare gärna medgifva, att man kan åtnjuta godhet af en vän och likväl anse hans verk förfelade. Men jag tror, att medvetandet om åtnjutna välgärningar måste, isynnerhet då det är fråga om offentligt klander, förplikta hvarje människa med icke alltför hårdt sinne till hänsynsfullhet och hofsamhet i uttrycken. Framförallt då det icke gäller försvar, utan ett genom ingen som helst tvingande nödvändighet framkalladt anfall. Man vet, att den unge obekante Wagner hade endast Meyerbeer att tacka för det han fick sin "Rienzi" uppförd i Dresden (hvilket hade till följd hans utnämning till hofkapellmästare) och likaså sin "Flygande holländare" i Berlin. "Utan Meyerbeer skulle både jag och de mina kunnat svälta ihjäl i Paris", sade Wagner ordagrant till mig i Augusti 1846 i Marienbad. Men omedelbart efter denna bekännelse följde en störsjö af otidigheter mot Meyerbeers musik, som endast var en "motbjudande karrikatur". Meyerbeer, hvilken jag i min ungdomliga nyfikenhet gärna skulle velat aflocka ett ömdöme om Wagner, sade ingenting annat än: "Hans operor tyckas slå mycket an", och bytte därpå genast om samtalsämne. I Meyerbeers riktning finnes mycket, som man måste beklaga, i hans operor likaledes mycket, som man ej kan annat än ogilla, och mina läsare veta alltför väl, att jag aldrig varit blind för eller öfverseende med det myckna raffinerade, våldsamma och smaklösa, som de innehålla. Men i hufvudsak tror jag, att Wagner bedömer honom falskt och orättvist. Han säger nämligen i "Opera und Drama" (andra upplagan sid. 91): "Det är framför allt anmärkningsvärdt, att Meyerbeer alltid endast följde efter denna riktning inom operamusiken, men aldrig gick jämsides med och ännu mindre före densamma. Han liknar staren, som följer plogfåran på åkern och helt muntert plockar upp de af plogbillen uppkastade regnmaskarne. Ingen enda riktning är karaktäristisk för honom, utan allthar han lånat från sina föregångare". Om Meyerbeer icke haft någon originalitet, utan endast upprepat hvad han lånat och stulit från andra, så skulle hans operor aldrig kunnat åstadkomma en så väldig, tändande verkan eller lyckats bibehålla sig ända in i våra dagar. Det är just det originella i "Robert" och "Hugenotterna", som varit orsaken till dessa operors framgång. Den som ännu kan minnas den tid, då dessa verk först sågo dagen, skall håller aldrig kunna glömma det bländande nya, så helt och hållet egendomliga intryck de gjorde. Hvad som i dem möjligen påminner om Weber, Rossini, Auber är försvinnande litet i jämförelse med det helt och hållet egendomliga, specifikt Meyerbeerska i denna musik. Ingen skulle

kunna tillskrifva en Meyerbeersk opera någon annan kompositör. Tvärtom kan man påstå, att Meyerbeer med "Robert" och "Hugenotterna" tryckt just sin personlighets prägel på den modärna stora operan. Hvad som därefter följde på samma område förrådde större eller mindre påverkan af Meyerbeer och det icke blott i Frankrike: Halévy's "Judinnan", "Guido och Ginevra", "Karl VI", Gounod's "Faust" och "Drottningen af Saba", A. Thomas' "Hamlet", Massenets "Konungen af Lahore" och "Cid", Verdis "Sicilianska aftonsången", Donizettis "Don Sebastian" och "Favoriten". Och manne icke äfven Wagner själf tagit något intryck af Meyerbeer? Han har alldeles rätt, då han i ett af ödmjukhet och tacksamhet öfverflödande bref till Meyerbeer (1842) kallar sig dennes "allra uppriktigaste lärjunge"; ty icke blott "Rienzi" är en ganska ohöjld efterbildning af Meyerbeer, äfven "Tannhäuser" skulle svårigen existerat, om det aldrig existerat någon Meyerbeer. Absolut obegripligt förefaller det, huru någon kan tvifla på Meyerbeers stora musikaliska talang, han må nu aldrig så mycket ogilla hans dramatiska effektsökeri. Men Wagner gör sig icke samvete öfver att (i "Opera und Drama", sid. 80) påstå, att "Meyerbeers specifikt musikaliska begåfning var lika med noll"! Man behöfver icke ens känna "Hugenotterna" utan blott "Robert", ja bara första akten ur "Robert" för att finna, att en af de yppigaste musikaliska talanger här utvecklar en uppfinningsrikedom, som gränsar till det underbara. Men för resten talade Wagner icke alltid så illa om Meyerbeers operor. Det finnes en helt och hållet af Wagners hand skriven uppsats på fem foliosidor öfver Meyerbeer, hvilken uppsats öfverträffar allt hvad den mest hänföorde franske kritiker någonsin kunde skriva till denne kompositörs ära. Denna alldeles tryckfärdiga uppsats, som sannolikt härrör sig från år 1842, var tydligen afsedd för någon musiktidning. Hvarför den detta oaktadt icke blef offentligejod, är obekant; skada är det i alla hänseenden. Agaren af denna dyrbara autograf, herr Leo Liepmannssohn i Berlin, har visserligen låtit trycka den före den offentliga auktionen, på det att icke någon kärleksfull hand möjligen skulle i hemlighet köpa den och låta den försvinna ur världen lika okänd som den lefvat. Det är icke något begär efter att taga upp en polemik, som ju i alla fall kommer något för sent, utan endast en innerlig önskan att just nu på Meyerbeers jubileum bidra något till att rädda hans namn, som föranlåter mig att leta fram den Wagnerska uppsatsen, om hvilken man hittills talat märkvärdigt litet, och meddela ett och annat därur.

"Betrakta vi Meyerbeers uppenba-

relse", skriver R. Wagner, "så påminnas vi såväl i afseende på dess tendens som äfven beträffande dess yttre drag ovilkorligen om Händel och Gluck, och till och med en väsentlig del af Mozarts riktning och bildning tyckes här så att säga gå igen. Framförallt få vi aldrig lämna ur sikte, att de nämnda mästarne voro tyskar liksom Meyerbeer... Meyerbeer var så tysk, att han snart råkade in i sina gamla tyska föregångares fotspår; dessa föregångare drogo med nordens fulla kraft öfver Alperna och eröfrade det sköna Italien. Meyerbeer begaf sig till Italien, han fick till och med se, huru söderns yppighetsälskande söner frossade i hans toner, och detta var hans första seger. Måste icke den människa känna sig stolt, som förmår icke blott göra det främmande sköna till sin egendom, utan äfven att låta dem, af hvilka vi lånat det sköna, glädja sig åt detta, då det återskänkes dem i förädlad form? Men vi se, att den tyska anden icke ens nöjer sig med detta; af denna seger ville den först och främst endast hämta lärdomar. Spiritualismens sväfvande, obestämda dimmor ha ombildat sig i sköna, fasta former, men det rena, kyska, tyska blodet flyter i dess ådror; mannens gestalt är färdigbildad och oklanderlig — nu kan han skapa och utföra handlingar för evigheten... Det var Meyerbeer, som nu utvidgade detta manér, ja som höjde det till en allmänt giltig klassisk skrifart. Från vissa brukliga och populära rytmer och melismer har han i det modärna skrifsättet infört en på samma gång grandios och enkel stil, som äger den oändliga fördelen att den har sin basis i folkets hjärtan och öron — och icke blott simmar omkring i luften obestämt och utan fast botten såsom en raffinerad uppfinning af ett nyhets-hungrigt hufvud.... Meyerbeer skref en världshistoria, en historia om hjärtan och känslor, han krossade nationalfördomarnes skrankor, han utplånade språkidomens trånga gränser, han skref musik såsom före honom Händel, Gluck och Mozart skrifvit musik, och desse voro tyskar och Meyerbeer är tysk.... Han har bevarat sitt tyska arf, känslans naivitet, känslans kyskhet. Dessa själens jungfruligt sköna drag utgöra Meyerbeers poesi och geni; han har bevarat ett ofläckadt samvete, ett älskvärdt medvetande, som jämte de jättelikaste produkter af en ofta till och med raffinerad uppfinningsförmåga strålar i den kyskaste glans och utgör den blyga, djupa brunn, ur hvilken det konungsliga hafvets alla imposanta vågor ösas."

I denna ton fortgår det på öfver 300 rader. Man tror icke sina ögon och frågar helt bestört: Hur är det väl möjligt att Wagner, om han också endast trott hälften af hvad han själf

skrifvit i denna artikel, några år senare kunnat med sådant lidelsefullt hat anfälla Meyerbeer och förvandla allt hvad han förut sagt i raka motsatsen? Vi stå här inför en gåta, men icke inför någon vacker sådan. Kanske ligger det någon slags förklaring i Wagners yttrande; "Det är i sanning högst bedröfligt att inte i en öfverblick öfver vår operas historia kunna tala godt endast om de döda, utan med skoningslös bitterhet måste förfölja de levande." Detta betyder, att Wagner ville anses såsom vår tids icke blott förste utan äfven ende ton-diktare. Hans partianhängare ha naturligtvis hållit sig endast till den absoluta förkastelsedom, som Wagner i uppsatsen "Judendomen i musiken" och i boken "Opera och drama" utslungat öfver Meyerbeer. Deras hat sjuder så mycket häftigare som de se, att trots deras ansträngningar "Hugenotterna" ännu icke utträngts af "Nibelungar" och att till och med "Robert" för en ganska glad tillvaro vid sidan af "Tristan och Isolde". Den af Wagner anbefalda "skoningslösa bitterheten" omfattas af hans anhängare med en ifver, som skulle vara löjlig, om den icke vore så vederstygglig. Så till exempel förmåddes en mycket lofvande ung tenor af sina Wagnerianska vänner att i sitt engagemangskontrakt uppställa såsom vilkor att aldrig behöfva medverka i någon af Meyerbeers operor! Denne unge sängare, som för sina största framgångar har att tacka franska operor af Gounod och Massenet och är såsom skapad för sådana roller som Raoul och Robert, måste mot sin egen vilja barrikadera sig med laga handlingar blott för att såsom Wagnerian bevisa sitt hat mot Meyerbeer.

Gentemot dylika partisträfvanden erbjuder publikens och teaterdirektionernas hållning vid Meyerbeers hundraårsjubileum en högst glädjande anblick. De båda veta, att de äro förpliktade till tacksamhet mot "Hugenotternas" skapare och glädja sig öfver att få högt och hjärtligt ådagalägga detta. Gärna fira vi i dag minnet af en mästare, hvars talang var lika glänsande som hans konstförstånd utomordentligt och som genom föreningen af en hänförande melodirikedom med öfvervältigande dramatiskt lif under ett halft århundrade haft ett mäktigt inflytande på alla nationer. Dagens festligheter bära vittne om de Meyerbeerska operornas helt och hållet enastående popularitet och tyda på att deras sista timme helt visst ännu icke på länge har slagit.

Schweiziska musikfesten i Bern*.

Juli 1904.

Under det de förnämsta tonkonstnärerna inom det tyska kulturområdet sammanslutit sig till ett stort förbund, Allgemeiner Deutscher Musikverein, omfattande Tyskland, Österrike och Schweiz, har det sistnämnda landets tonsättare bildat en särskild grupp, Der schweizer Tonkünstlerverein. Bådas syfte är att främja tonkonsten och understödja dess idkare, dels genom att årligen föranstalta festkonserter, uteslutande ägnade åt uppförandet af inbemska alster, dels genom att tillvarataga och befordra tonsättares intressen samt hjälpa mindre bemedlade musici. Allg. Deutscher Musikverein har under mer än fyra decennier utöfvat ett välgörande inflytande på den tyska musikutvecklingen, och att äfven den endast femåriga schweiziska systerföreningen hunnit bära rika frukter, ådagalades vid den stora musikfesten i Bern i slutet af Juni.

Den gamla ärevärdiga Münster hade öppnat sina portar för att under de två dagar festen varade bjuda ett värdigt rum åt de tre konserterna, den första ägnad åt orkesterverk, den andra åt kammarmusik och den sista åt körverk. Det omfattande programmet upptog ett trettiotal kompositioner, representerande ej mindre än 25 schweiziska tonsättare. Då hvarje konsert varade öfver tre timmar, blef publikens assimilationsförmåga satt på hårdt prof, men entusiasmen för den unga nationella tonkonsten tycktes hålla intresset spändt, och efter hvarje nummer genljödo de gamla hvalfven af åhörarnes bifallsyttringar. Den 70 man starka orkestern, sammansatt af Berns och Lausannes symfoniorkestrar, fyllde liksom den af Cäcilienverein och Liedertafel bildade stora kören sin makt-påliggande uppgift på ett synnerligen hedrande sätt. Festdirigenten var den äldre kapellmästaren vid symfoniorkestern i Bern, Carl Munzinger, men till största delen framfördes verken af tonsättarne själfva.

Det djupaste intrycket af första orkesterkonserten lämnade Hans Hubers tredje heroiska symfoni i C-dur och Volkmars Andreaes symfoniska fantasi Schwermut, Entrückung, Vision. I Hubers symfoni förhålligas en schweizerhjärte: första satsen återgifver i mäktiga tongångar hjältens kamp för fosterlandet, i det högtidliga adagiot antyder en gripande sorgmarsch stridens utgång. Scherzot har komponisten ombildat till en Todtentanz i gamla Holbeins art, och i karaktäristiska variationer låter han barnet, mannen, gubben, hjälten, danserskan, studenten etc.

* Här meddelade uppsats har förut varit införd i Gbgs Handels o. Sjöf. tidn. och tillsändts oss af förf. hr Olallo Morales för reproducerande i Sv. M. T.

tråda dansen med benrangelsmannen. Sista satsen förenar de föregående hufvudmotiven till ett klagande miserere; efter starka stegringar tonar hjälte-temat i festliga orgelackord, och en röst från höjden bringar det förklarande Sanctus Hosianna. Genom tematiskt användande af schweiziska alphornsmotiv bär det präktiga verket en nationel prägel.

Om Hubers symfoni röjer den mogna mästaren, sjuder i Andreaes symfoniska fantasi ungdomens otyglade kraft. Sturm und Drang strömmar ur hvarje takt. Med säker hand behärskas den moderna orkestern hvars alla resurser tagas i anspråk, och äro de stormande kraftutbrotten af en oerhörd klangverkan. Förutom den starkt besatta orkestern kräver verket orgel, kör och en solotenor. Till grund för kompositionen ligger en stämningsfull dikt af Schädelin, behandlande den evigt olösliga gåtan om livets mening och ändamål. "Ist eine Macht, die uns Frieden, die uns Erlösung bringt?" frågar skalden samt söker och finner i naturen spegelbilden af det högsta väsendet. Musiken återgifver med djup intensitet diktens stämning, bäst förmår tonsättaren ge uttryck åt den sökande människans förtviflan, som skildras med gripande kraft.

Otvifvelaktigt intager den blott 25-årige komponisten en af de främsta platserna bland samtida yngre tonsättare, och om ej hans sällsynta instrumentala begåfning kommer honom att utarta till orkestervirtuos, kan man emotse hans utveckling med största förväntningar. Bredvid dessa båda verk intager Josef Laubers Rhapsodie en aktad plats, elegant och spirituell i kompositionen, fin och genomskinlig i orkestreringen.

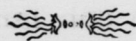
Framhållas bör äfven Pahnkes karaktäristiska Fantaisie pastorale och von Glencks "Humoresk för piano och orkester". Egendomligt är, att i de olika verken spåra det inflytande de närgränsande ländernas kultur utöfvar på de schweiziska tonsättarna, en del, såsom Huber och Andreae, med äkta tyskt musikerblod i ådrorna, andra, såsom Lauber och Charrey, af rent galliskt ursprung.

Andra festkonserten var ägnad åt kammarmusik, men förmådde ej djupare fängsla intresset. Nämnas böra dock Marteus Dessdur-kvartett samt en kvartett af Fassbänder, båda fulländadt återgifna af den yppeliga Marteau-kvartetten från Genève (Marteau, Raymond, Pahnke, Rehberg). Gemensamt för båda kvartetterna är den äkta kvartettstil, hvarigenom de fördelaktigt skilja sig från så många moderna kvartetter, hvilkas enda mål tyckas vara uppnåendet af högsta möjliga orkestrala klangverkan. Den förstnämnda kvartetten är delvis hällen i fransk folkton och utmärker sig genom ovanlig klangskönhet och genomskinlighet i stämningen. För öfrigt upptog program-

met en violinsonat af Haeser samt sånger och pianosaker af Niggli, Staub m. fl. Bland medverkande hade man nöjet höra sångerskan Nina Faliero-Dalcroze, den populäre komponisten Dalcrozes maka.

Vid sista konserten uppfördes utslutande körverk, i allmänhet välkljudande och skickligt behandlade. Särskilt anslående voro Edgar Munzingers kantat till Goethes ode "Meine Göttin" samt Karl Munzingers "Natur und Mensch". Hufvudintresset knöts dock vid de båda slutverken, Hegars "Abasvers Erwachen" och Klosers D-moll-mässa, präktiga verk, värda att blifva kända äfven utom Schweiz. Hegars verk är skrifvet för blandad kör, soli och orkester samt bäres af djup poetisk inspiration och varmt temperament. Den originella dikten skildrar Ahasverus' uppvaknande efter en kort hvila i den rogifvande alpvärlden och naturens medlidande med den evigt irrande. Klosers mässa, som endast delvis uppfördes, är ägnad minnet af Liszt och präglas af enkel storslagenhet och koncentrerad kraft samt förbinder lyckligt gamla former med moderna idéer. Genom sin monumentala byggnad och högtidliga karaktär bildade verket en värdig afslutning på den anslående musikfesten, hvilken länder schweizisk tonkonst till all heder och på hvilken schweizarne kunna se tillbaka med berättigad stolthet.

O. M.

Musikpressen.

På Abr. Hirschs förlag har utkommit:

för piano, 2 händer:

Från Vasateaterns glada dagar. Potpourri, arrang. af Hjalmar Meissner. Kr. 1,50.

På Engberg-Holmbergs förlag, Chicago, har utkommit:

för piano, 2 händer:

Emil Larson: *Second Fantasia on Swedish. Folk Songs* (1 kr.); — *Variations on an old Swedish Lullaby* (0,80).

"Från Vasateaterns glada dagar" utkom vid tiden för teatern stängning, 31 maj, men häftet kom oss för sent tillhanda, så att det ej kunde anmälas i Sv. M. T:s näst föregående nummer. Häftet börjar med en historik öfver teatern, som väl nu för alltid är stängd, och musiken består naturligtvis af melodier ur å teatern gifna operetter. Den fina vignetten innehåller porträtt af Anna Norrie, Emma Meissner, Gerda Grönberg, Inga Berentz samt Aug. Warberg, Emil Strömberg, A. Ringvall, O. Bergström, B. Schücker och Hj. Meissner. På baksidan af häftet syns en interiör af teatern, öfverdelen af sista affischen

("Tiggarstudenten" 31 maj 1904) samt en i sorgduk höljad kvinnoskepnad.

De amerikanska häftena utgöra N:o 1 och 2 af en samling "Echos from the North", vokal- och instrumentalmusik. N:o 1 är fantasi öfver den kända vaggvisan "Lilla Carl, sof sött i frid". 2:a häftet är en fantasi öfver flera bekanta folkmelodier. Båda häftena har till en del öfverlagd svensk och engelsk text. Variationerna äro i briljant salongsstil.

Litteratur.

På Breitkopf & Härtels förlag, Leipzig, har utkommit:

Zeitschrift der Internationalen Musik-Gesellschaft. Jahrg. V. Heft. 10 och 11 (Juli, Aug. 1904).

Heft. 10 har följande innehåll: Richard Münnich (Berlin): Das Musikleben Amsterdams in 17 Jarhundert; T. S. Wotton (Wallington): Stray Notes on Berlioz; Hans Pohl (Frankfurt a. M.): Das Tonkünstlerfest in Frankfurt am Main (27 maj—1 juni 1904); Edgar Istel (München): Die Cornelius-Feier in Weimar (9 o. 10 juni 1904); Alfred Heuss (Leipzig): Heinrich Albert "Arien"; — Heft. 11: C. Stumpf (Berlin): Die Demonstration in der Aula der Berliner universität arr 6 Febr. 1903; Fr. Niecks (Edinburg): Wind-Instrument Chamber Music; Edu. Reuss (Dresden): Der Baryreuther Tannhäuser; Stephen S. Stratton (Birmingham): Coincidence or Design?; Hugo Lichtentritt (Berlin): Trienter Codices II. Geistliche und weltliche kompositionen des XV Jahrhunderts.

Båda häftena avslutas, som vanligt, med Musikberichte, Nachrichten, Notizen etc.

FÖLJETONG.

Kvarnhjulspolkan.

Ett minne —

Spelmannen låg der helt blek och stilla. Det rika håret var fuktigt af svett, och de vackra grå ögonen vanligen strålade af glädtighet, hade fått ett sorgset, plågadt uttryck. Blicken mörknade än mer, när den träffade fiolen, hvars kvint med ett sträff, skarpt ljud plötsligen sprungit och väckt den sjuke ur en lätt slummer. Notställaren med Max Bruchs konsert var undanskjuten i en vrå, ty under nattens feberdrömmar tycktes den med sina utslagna ljusarmer stå där och gripa efter något rof att fasthålla, för att i dess öron hundra gånger upprepa samma fyra takter ur konserten. Allt hvad som påminde om musik, tycktes för de unge hofkapellisten vara fasaväckande.

Under sommaren på Ljusterö på en familjefest, der ungdomen klädt ut sig till landtligt bröllopsfolk, hade han gått i spetsen för tåget, och med »Ljusterö-polkans» sprittande rytmer lifvat till jublande fröjd. En skämtsam brottningsstäflan med »nämndeman» i bröllopskaravan slutade så olyckligt att spelmannen segnade ner med afbrutet ben.

— Nu låg han där inne i staden, tvungen till orörlighet, plågad af häftiga smärtor, och ehuru han var en ovanligt tålrig patient, kom det dock ibland stunder af missmod. Dörren till sjukrummet öppnades sakta och två af kamraterna i kapellet stego fram till bädden.

— »Hvorledes, har du det Pierre» — sade alltviolinisten med den trefligaste danska brytning — »meget slet, synes jeg. — Du må dock ha något att more dig med. L'åt musik maaske?» Det for ett skälmaktigt leende öfver det vänliga ansiktet. —

Men den sjuke skakade energiskt på hufvudet. Musik! Åh bevara oss! Det enda, som kunde trösta en människa som han för ett afbrutet ben, var väl att slippa höra musik — operan isynnerhet. Han hade hört Max Bruch hela natten. »Jag hatar musiken!» utropade han. —

»Det göra vi alla, förstås,» sade flöjisten, »man kan inte lefva den förut-tan ändå. Det är nog musik du behöfver för att bli frisk — Åh, du skall få höra en hel orkester».

»Ska ni göra er det rysliga besväret att dra hit instrumenterna också, och plåga er extra, ni som får pinas hela dagen med repetitioner, representationer, lektioner och annat oljud i toner. — Det förbjuder jag» — inföll deras sjuke kamrat.

— »Men om vi skulle spille — uden instrument?»

»Ja si då, gubbar; det vore en annan sak?»

Topp! — — men pianist maa vi alt ha med enda.

— »Ja, ingen af er ä' gidlof någon Dunkaschin till yrkesvirtuos. Då skulle det lilla lif jag har kvar stryka åt! —»,

De hjertegoda kamraterna! Huru villigt de uppförde sin korta frist under släp och trälände för att lindra hans lidanden.

(Forts.)

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. teatern. Aug. 18. MEYERBEEG: *Profeten* (Bertha, Fides: fru ar Lindberg, Mandahl; Johan af Leyden: hr Ödmann) — 19. BIZET: *Carmen* (Carmen: fröken Edström; Don José, Escamillo: hrr Nyblom och Oscar). — 20. DONIZETTI: *Leonora*. — 22. WAGNER: *Tannhäuser* (Elisabeth, Venus: fru ar Hellström, Lindberg; Tannhäuser, Wolfram: hrr Nyblom, Oscar). — 24. GOUNOD: *Faust*. — 25. THOMAS: *Mignon*. — 26. VERDI: *Aida* (Amonasro: hr John Husberg, 2:a deb.; Aida: fru Lykseth-Scherven, Ramphis: hr G. Sjöberg). — 27. WAGNER: *Den flygande Holländaren* (Holländaren: hr Forsell). — 29. PUCCINI: *Tosca*. — 30. SAINT-SAËNS: *Simson och Delila* (Delila: fru Jungstedt, Simson, Dagon

öfverstepräst: hrr Nyblom, Sjöberg). — 31. DONIZETTI: *Regementets dotter*. Balett: *Dygnets timmar*.

Såsom ofvan synes har operan under början af detta spelår haft en mycket omvexlande reperioar med olika pjäser för hvar och en af de 11 speldagarne. En ny debut har hr John Husberg haft såsom Amonasro i »Aida» hvari fru Lykseth-Scherven efter fru Östberg utfört titelrollen och hr Sjöberg haft en ny roll som Ramphis. Hr Sjöberg har också för första gången framträtt som Dagon's öfverstepräst i »Simson och Delila», likasom hr Oscar med härroparen i »Lohengrin» och Escamillo i »Carmen». Saint-Saëns' opera gafs såsom festföreställning för den här i augusti samlade Nordiska medicinska kongressen, hvars utländska medlemmar därtill inbjudits af de svenska. Till de inbjudna öfverlämnades särskildt tryckta program på velängpapper i guld och färgtryck, försedda med en vy af operahuset. Prins Carl bevistade föreställningen. I ett följande nummer skall närmare omnämnas debuter och nya rollinnehafvare.

Djurgårdsteatern har under sommaren haft dramatisk reperioar men börjar med 1 september en operettsejour med Planquettes omtyckta »Cornevilles klockor».

Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. Teatern. Det nya spelåret började d. 18 augusti med uppförandet af Meyerbeers »Profeten» med senaste rollbesättning i hufvudpartierna. Två af operans förnämsta artister, sedan lång följd af år verkande vid densamma, nämligen fru Caroline Östberg och hr C. F. Lundquist, ha upphört att engagerade tillhöra dess personal. Fru Östberg kommer dock att fortfarande uppträda i en och annan roll; man hoppas ock att hr Lundquist, om äfven som gäst, skall åter beträda operascenen. Af nyengagerade nämnas två tenorer: hr C. Hagman, hvilken förra spelåret gästade såsom Don José och Lohengrin, samt den tyska sångaren Modeste Menzinsky, som för sin vackra röst väckte mycken uppmärksamhet, då han gästade här i Lohengrins roll vid Mme Acktés gästspel förra hösten. Hr G. Sjöberg lär nu äfven vara engagerad vid operan.

Biljettkuponger till operans föreställningar säljas helgfria dagar kl. 1—4 e. m. å teaterns kansli. Kupongerna gälla till parkett och första raden och säljas i häften å 100 kronor, de för parkett innehållande 28 kuponger, de till första raden 25.

Kort efter avslutandet af förra spelåret förordnades till ledamöter i styrelsen för k. teaterns aktiebolag till d. 30 juni 1907 första hofmarschalken O. Printzsköld, öfverintendenten Axel

Burén och direktören för Musikaliska akademiens konservatorium V. Svedbom, af hvilka hr Printzsköld skall vara ordförande i styrelsen och hr Burén verkställande direktör och chef för Operan.

Operans senaste spelår. Under det samma har gifvits 234 ordinarie föreställningar, däraf 4 symfonikonsalter, 2 Griegkonsalter, en konsert med biträde af fru Aino Ackté samt en konsert med uteslutande arbeten af Hugo Alfvén å programmet och under kompositörens ledning. Dessutom ha gifvits 3 föreställningar af Coquelin aîné med franskt skådespelarsällskap, 10 föreställningar af Det Danske Kgl. Teater samt en konsert af sångsällskapet O. D. Bland teaterns ordinarie föreställningar ingå 7 matinéer, 5 barnföreställningar och 25 andra föreställningar till lägre pris.

Abonnemang har äfven under den gångna säsongen varit anordnad en gång i veckan, tillsammans 30 föreställningar, hvarförutom åtskilliga platser abonnerats för samtliga föreställningar.

Under den gångna spelterminen, omfattande tiden 19 augusti 1903—11 juni 1904, ha uppförts 41 operor, 3 baletter samt sångspelet »Värmlandingarna».

Af inhemska tonsättare har Wilhelm Stenhammar varit representerad med »Gillet på Solhaug» och Wilhelm Peterson-Berger med »Ran».

Af utländska tonsättare ha följande varit representerade: P. E. Lange-Müller — »Vikingablod»; Gluck — »Orfevs»; Mozart — »Trollflöjten», »Don Juan», »Figaros bröllop»; Weber — »Oberon»; Flotow — »Martha», »Alessandro Stradella»; Wagner — »Den flygande holländaren», »Lohengrin», »Tannhäuser», »Mästersångarne i Nürnberg», »Rhenguldet», »Valkyrian»; Méhul — »Josef i Egypten», Boieldieu »Hvita frun», Meyerbeer — »Profeten», »Hugenettorna»; Adam — »Konung för en dag», »Nürnbergerdockan», Gounod — »Faust», »Romeo och Julia»; Thomas — »Mignon»; Bizet — »Carmen», Saint-Saëns — »Simson och Delila», Delibes — »Lakmé», Rossini — Wilhelm Tell»; Donizetti — »Leonora», »Regementets dotter». Bellini — »Norma»; — Verdi — »Den vilseförda», »Aida»; Boito — »Mefistofeles»; Mascagni — »På Sicilien», Leoncavallo — »Pajazzo»; Puccini — »Tosca», »Bohème»; Tschaiikowsky — »Eugen Onegin», »Jolantha».

Bland ofvan nämnda operor äro följande nya för säsongen: »Vikingablod», »Tosca» samt Eugen Onegin. Nyinstuderade äro operorna »Alessandro Stradella», »Den vilseförda» och »Nürnbergerdockan».

Uppförda fristående baletter äro: »Skuggbalett», »Dygnets timmar» samt »Barnens juldrom» (ny för säsongen).

Vid de tre Coquelinföreställningarna,

5, 6 och 7 oktober, upptog programmet vid de båda första aftnarna "Cyrano de Bergerac" och den tredje "Tartufo", "Les Précieuses ridicules" samt monologer.

Vid det Danske kgl. teaters gästspel, 1—11 juni, ha följande stycken uppförts: "Jeppe paa Bjerget", "Erasmus Montanus", "Henrik og Parnille", "Mester Gert Westphaler", "Gjenboerne", "Hjælpen", "Den kjære Familie", "Det gamle Hjem", "Skjærmydsler", "I Blinde", "Guldkaret", "Den Gjerlige" och "Figurantinden".

Såsom gäster ha uppträdt: fru Aino Ackté som Margaretha i "Faust", Julia i "Romeo och Julia", Elsa i "Lohengrin", Elisabeth i "Tannhäuser"; hr Modest Menzinsky som "Lohengrin", hr Frank Pollock som Romeo i "Romeo och Julia"; mademoiselle Yvonne de Tréville som Lakmé och Julia i "Romeo och Julia", k. k. österrikiske kammarsångaren Frans Navál som Lyonel i "Martha", Don José i "Carmen", Georges i "Hvita frun", Romeo i "Romeo och Julia", Alfred i "Den vilseförda" och som Alessandro Stradella; madame Jeanne Raunay som Elsa i "Lohengrin" och Elisabeth i "Tannhäuser"; k. kammarsångaren Theodor Bertram som "Don Juan", Hans Sachs i "Mästersångarne", Holländaren i "Den flygande holländaren" samt Wotan i "Valkyrian", fröken Geraldine Farrar som Margaretha i "Faust", Julia i "Romeo och Julia", Violetta i "Den vilseförda" och Mimi i "Bohème". Dessutom har hr Carl Hagman från Nationaltheatret i Kristiania uppträdt som Don José i "Carmen" och som Lohengrin.

Vid konserter ha medverkat: fruarna Aino Ackté och Cally Mourad samt fröken Ebba Björkbom, skådespelerskan fröken Gerda Lundequist (i Griegs "Bergliot"), pianisterna madame Teresa Careno och hr Karl Nissen samt Aulinska kvartetten hvarjämte kapellmästare Johan Halvorsen anförde en symfonikoncert med uteslutande norskt program.

Debuter under spelåret ha varit: hr Emile Stiebel som Papageno i "Trollflöjten" (sista debut); fröken Davida Hesse som Zerlina i "Don Juan", prinsessan i "Vikingablod" och Susanna i "Figaros bröllop"; hr Martin Oscar som sjökonungen i "Vikingablod" och Wolfram i "Tannhäuser"; hr John Husberg som Papageno i "Trollflöjten"; fröken Mally Ericsson som Santuzza i "På Sicilien".

Efter fullgjorda debuter har hrr Stiebel Oscar och G. Sjöberg erhållit engagement.

Recetteföreställningar ha gifvits till förmån för fru Wilhelmina Strandberg, som med föregående spelår lämnade scenen, samt hofkapellets pensionsinrättning.

Antalet repetitioner ha under det gånna spelåret varit följande: 165 sångrupsrepetitioner, 204 repetitioner

å scenen vid piano, 107 repetitioner å scenen med orkester samt 31 orkesterrepetitioner (d. v. s. då orkestern ensam repeterat), sammanlagt 507 repetitioner. Håri äro ej medtagna de dagliga dansöfningarna och ej heller de s. k. "dekorationssupställningarna" (repetitioner som endast afse de sceniska anordningarna).

Svenskt konstnärspår i utlandet. Hr Alallo Morales och hans fru Clary, f. Asplund, hvilka under senare år gjort sig kända i hemlandet som framstående konstnärer, hr M. särdeles som komponist, hans fru som sångerska, har i år väckt rätt stor uppmärksamhet i utlandet. Herr M. blef på nyåret antagen som solorepetitör vid Theater des Westens i Berlin, å hvilken äldre operor och moderna operanyheter framföras. Vid säsongens slut erhöi hr M. erbjudande att under juli och aug. dirigera Filharmoniska symfonikonserterna i Lausanne, å hvilka han en afton kommer att gifva svenskt program. Fru Morales har i sommar framgångsrikt medverkat vid en konsert i Genève. I Lausanne har hon medverkat på en klassisk symfonikoncert med arior af Gluck och Beethoven, ämnade gifva egen konsert där i slutet af september och följande månad i Berlin med program af äfven svenska sånger.

Våra större musikskolor. Rich. Anderssens musikskola, frök. S. Carlheim-Gyllenskölds musikinstitut och fröken Hedv. Svensons musikskola, hvilka under många år upprätthållit sitt anseende som framstående läroanstalter, förnämligast för pianoundervisning, börja under denna månad sin hösttermin, såsom närmare annonser å sista sidan meddela.

Borgholm. Konsert gafs här den 4 aug. af pianisten frök Else Busch från Berlin i förening med fröken Signe Rappe (med hvilken hon hitföljt för en sommarvistelse i vårt land),

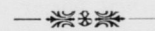
Fröken Busch, som är en mycket skicklig pianist spelade bl. a. F-moll-Fantasia af Chopin, Liebestraum och Rigoletto-fantasia af Liszt. Fröken Rappe sjöng 10 sånger, tyska och franska samt ett par af W. Stenhammar och Melartin. Då de utförande vore en här förut obekant pianist och en svensk sångerska, som på senare tid blifvit mycket omtyckt i hemlandet, så må här anföras hvad som efter konserten skrefs om de unga konstnärerna. Konserten, heter det, var för alla vänner af fin och gedigen sång och musik en härlig stund. Vidare heter det: "Frökerna Busch och Rappe äro artister af betydande värde. Med ovanlig skicklighet, smak och elegans behandlade fröken Busch pianot. Och fröken Rappes sällsynt höga, klart och vackert klingande röst fängslade genast.

Publiken var alltigenom hänförd. Det omfattande programmet med sina mycket fordrande nummer tolkades med fullt konstnärsskap samt med lif och känsla, hvarförutan sången och musiken ej verkar med all sin underbara makt.

Smattrande applåder belönade hvarje stycke, men när fröken Rappe såsom dacaponummer sjöng vid luta den älskliga "Kristallen den fina", var jublet oändligt.

Vi ha oss bekant att fröken Rappe från början af året vistats i Berlin och idkat sångstudier för den ansedda sångkonstnärinnan Therese Behr.

Obs. Öfriga notiser måste uppskjutas till följande nummer.

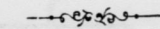

Dödsfall.

Hanslick, Eduard, ansedd musikkritiker i Wien samt professor i musikens historia och estetik, f. 11 Sept. 1825 i Prag, afled den 6 Aug. i Baden, nära Wien. Utförligare om den märklige musikskritikstallaren skall meddelas i följande nummer.

Krebs-Michalesi, Aloyse, berömd alt-sångerska f. 29 Aug. i Prag, har den 4 augusti afidit i Dresdens förstad Strehlen. Hon firade som teatersångerska triumfer i Hamburg och Dresden. Hon var den första Fides i "Profeten". Hon blef 1850 gift, och en dotter till henne, Mary Krebs, elev af fadern, har gjort sig känd såsom utmärkt pianist.

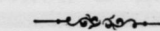
Krug, Arnold, pianist, professor och komponist, f. 16 Okt. 1849 i Hamburg, död derstädes d. 4 Aug. Han var lärare vid konservatoriet derstädes och dirigent för sångakademien i Altona. Han har utgifvit åtskilliga melodiskt intagande kompositioner, saker för orkester, körverk, pianosaker, etc.

Rättelse.

I Sv. Musiktidning N:o 10, artikeln "Musiksäsongen i Italien", förekomma några tryckfel, som härmed rättas. Sid. 75, sp. 2, r. 6 nedifrån står Ren — läs: Reno; r. 4 ndfr står Guiseppe — läs: Giuseppe.; sp. 3, r. 25 uppfr. skall tilläggas spanjorskan framför namnet Barrientos.; r. 40 uppfr. står Isolta — läs: Isotta.

Sid. 76, sp. 1, r. 12 uppfr. står Francesco Checco; längre ned, r. 24: Marooni. Båda namnen gälla en och samma person, Francesco Marconi, hvars förnamn i dagligt tal förvandlas till Checco (Misstaget härflyter däraf att korrespondensen stundom sammantränges i så långa perioder med inflikade paranteser, att en delning af dem ansetts behöflig. Red.)

KUNGLIGA MUSIKKONSERVATORIET I LEIPZIG.

Antagningspröfningen eger rum **Tisdag, Onsdag och Torsdag den 27, 28, och 29 September 1904** kl. 9 till 12 f. m. De som söka att varda antagna skola personligen anmäla sig på konservatoriets byrå **Måndagen den 26 September**. Undervisningen omfattar alla grenar af den musikaliska konsten, nämligen: Piano, samtliga Blås- och Stränginstrument, Orgel, Konsertsång och dramatisk opera-utbildning, italienska språket, Kammar-Orkester- och Kyrklig musik, Teori och Komposition, Patitur'spel samt Musikhistoria.

Dessutom under vinterterminen (Oktober—Påsk), Dirigerings-klass under ledning af studiedirektor professor Arthur Nikisch.

Prospekt på tyska och engelska utlämnas gratis.

Direktionen för Kungl. Musikkonservatoriet

D:r Röntsch.

Stockholms Musikinstitut,

Brahegatan 7 B, öfver gården 1 tr. upp.

Höstterminen börjar den 17 September.

Anmälningar mottagas den 15 och 16 September kl. 1— $\frac{1}{2}$ 3 e. m. samt $\frac{1}{2}$ 6— $\frac{1}{2}$ 7 e. m. Efter terminens början anmälning- och mottagningsdagar Måndagar och Torsdagar kl. $\frac{1}{2}$ 2— $\frac{1}{2}$ 3. Prospekt tillhandahålles.

Sigrid Carlheim-Gyllensköld.

Hedvig Svensons Musikskola.

Höstterminen börjar Måndagen den 19 September.

Anmälningar mottagas från och med d. 12 till och med d. 17 sept. alla dagar kl. 2—4 e. m. Därefter Tisdagar och Fredagar kl. $\frac{1}{2}$ 3— $\frac{1}{2}$ 4 e. m. Prospekt tillhandahålles.

Hedvig Svenson,

Storgatan 46, 2 trappor. Tel. Allm. 204 40.

Richard Anderssons Musikskola.

Höstterminen börjar den 20 September 1904. Anmälningssdag: Fredagen den 16 kl. 5—6 e. m. och Lördagen 17 Sept. kl. 12—2 och 5—6 e. m. Mottagningstid för skolan kl. $\frac{1}{2}$ 2— $\frac{1}{2}$ 3 e. m. alla dagar från och med den 20 Sept. Richard Anderssons mottagning: Onsdagar och Lördagar kl. $\frac{1}{2}$ 2— $\frac{1}{2}$ 3 e. m.

Brunnsgatan 28, 2 tr., Stockholm. 11242

Filialer finnas å Söder, Östermalm samt öfre Norrmalm.

J. G. MALMSJÖ, PIANOFABRIK

Kongl. Hofleverantör

GÖTEBORG
Etablerad 1843

Begagnade
instrument ta-
gas i utbyte.
Bekväma afbe-
telningsvillkor.

Den enda svenska Pianofabrik, som vid
mångfaldiga täflingar alltid erhållit hög-
sta priset.

Fabriks intyg från
framstående
musici och
konstnärer.

GULD MEDALJ »för utmärkta flyglar och pianos»

Göteborg 1891 Malmö 1896
Stockholm 1897

ensam bland svenska pianofabriker.
Inalles 21 första pris

A.-B. Skandinaviska Orgel & Pianofabriken

(f. d. Skandinaviska Orgelfabriken)

Grundad 1865

rekommenderar sin
tillverkning af

Orglar

för kyrkor, skolor
och hemmen samt

Pianinon.

Obs.! Uteslutande svensk tillverkning och följaktligen
af utmärktaste och solidaste beskaftenhet.

Priskurant på begäran. Alla förfrågningar besvaras omgående.

Utställning & kontor Mästersamuelsgatan 32 Stockholm.

Å Svensk Musiktidnings Expedition,
Vallingatan 11, 2 tr. samt i bok- och
musikhandeln finnes till salu

MELODISKA MINNESBLAD

4 Pianostycken — *Barcarole. Ma-
zurka, Canzonetta, Nenia* — af Frans
J. Huss. Pris 1 kr.

Pianomagasin.

Svenska Pianinos: Största lager
från J. G. Malmsjö, Kongl. Hofle-
verantör. S. Andersson, Bergqvist &
Nilsson, I. P. Löfberg & C:o, Sta-
venow & C:o m. fl.

Utländska Pianinos: från G.
Schwechten, Steinweg Nachf och
Uebel & Lechleiter.

Flyglar: från J. G. Malmsjö, Stein-
weg Nachf. m. fl. — Orglar: från
Mason & Hamlin's världsberömda
firma.

Begagnade instrument tagas i ut-
byte.

Gust. Petterson & C:o,
3 Malmstinsgatan 17, Stockholm.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god tek-
nisk och verkligt musikalisk utbildning,
meddelas af undertecknad till moderat
pris. Anmälan kan äfven ske skrift-
ligen. Mottagning kl. 10—11 f. m. och
4—5 e. m. Tel. Brunkeberg 14 97.
Vallingatan 11, 2 tr. Från 1 oktober
Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården.
Frans J. Huss.

J. LUDV. OHLSSON

STOCKHOLM

Hamngatan 18 B.

Flyglar, Pianinos och Orgelhar-
monier af de bästa svenska och ut-
ländska fabriker i största lager till
billigaste priser under fullkomligt
ansvar för instrumentens bestånd.

Obs.! Hufvuddepôt för Blüthners
och Rönischs världsberömda
Flyglar och Pianinos.

INNEHÅLL:

Mikael Bratbost (med porträtt). — Gia-
coms Meyerbeer. Vid firande af hans 100-
åriga födelsedag, af Eduard Hanslick —
Schweiziska musikfesten i Bern, Juli 1904,
af O. M. — Musikpressen. — Litteratur.
— Följetong: Kvarnhjuls polkan. Ett minne.
— Från scenen och konsertsalen. — Mu-
siknotiser från hufvudstaden och landsor-
ten. — Dödsfall. — Rättelse. — Annonser.